

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων - Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Α. Με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ καθορίστηκαν κανόνες για την παροχή άμεσης και αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας των ενδιαφερομένων και υποψηφίων, κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων οι οποίες ανατίθενται από φορείς του δημόσιου τομέα, όταν οι συμβάσεις αυτές υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών που αφορούν τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Εξάλλου, με την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ καθορίστηκαν παρόμοιοι κανόνες για τη δικαστική προστασία των ενδιαφερομένων και υποψηφίων κατά το στάδιο ανάθεσης των συμβάσεων, όταν οι αναθέτοντες δημόσιοι φορείς δραστηριοποιούνται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και τηλεπικοινωνιών. Οι Οδηγίες αυτές ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με τους νόμους 2522/1997 και 2854/2000 αντίστοιχα. Κατά το χρονικό διάστημα εφαρμογής τους διαπλάστηκε πολύτιμη νομολογία, κυρίως από την Επιτροπή Αναστολών του Συμβουλίου της Επικρατείας, η οποία συνένευνε τα μέγιστα στην αποτελεσματικότητα της δικαστικής προστασίας των υπαγομένων στην προστασία του νόμου και στην παγίωση του αισθήματος ασφάλειας δικαίου.

Β. Με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ οι προαναφερθείσες Οδηγίες 89/665/ΕΟΚ και 92/13/ΕΟΚ τροποποιήθηκαν, συμπληρώθηκαν και κωδικοποιήθηκαν, παρασχέθηκε δε στα κράτη-μέλη προθεσμία ενσωμάτωσης έως τις 20.12.2009. Για την επεξεργασία του κειμένου του σχεδίου νόμου συστήθηκε με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δικαιοσύνης επιτροπή, αποτελούμενη από τους Αθανάσιο Ράντο, Αντιπρόεδρο του Συμβουλίου Επικρατείας ως πρόεδρο, Γεώργιο Σκουλούδη, εφέτη τακτικών διοικητικών δικαστηρίων, Χρήστο Μητκίδη, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Θεόδωρο Φορτσάκη, καθηγητή Διοικητικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών και Κωνσταντίνο Σαμαρτζή, δικηγόρο, η οποία συνέταξε το προτεινόμενο σχέδιο νόμου. Για τις συζητήσεις στην Επιτροπή τηρήθηκαν πρακτικά, που περιέχουν χρήσιμες διευκρινίσεις.

Γ. Με το σχέδιο νόμου επιτυγχάνονται τέσσερις βασικοί στόχοι:

α) Ενσωματώνεται η νέα Οδηγία, με αντικατάσταση των ν. 2522/1997 και 2854/2000, προκειμένου να ισχύει ένα και μοναδικό νομοθέτημα για την παροχή προσωρινής δικαστικής προστασίας, το οποίο θα συμβάλει στην ποιότητα της νομοθεσίας και την ασφάλεια δικαίου.

β) Υλοποιούνται οι δύο βασικοί σκοποί της νέας Οδηγίας, όπως αυτοί διατυπώνονται στο Προοίμιο και τις διατάξεις της, δηλαδή η επιβολή ελάχιστης ανασταλτικής προθεσμίας δέκα ημερών, η οποία πρέπει αναγκαστικά να μεσολαβήσει από την κοινοποίηση της απόφασης περί ανάθεσης της σύμβασης στους διαγωνισθέντες υ-

ποψηφίους, μέχρι τη σύναψη της σύμβασης, χρόνος που κρίθηκε από την Οδηγία απαραίτητος για την προσφυγή των ενδιαφερομένων στη διαδικασία παροχής προσωρινής προστασίας και χορηγείται η δυνατότητα προσφυγής στη δικαιοσύνη, για την κήρυξη άκυρης σύμβασης, η οποία συνάφθηκε χωρίς να έχουν τηρηθεί οι κανόνες δημοσιότητας της προκήρυξης, όπως λ.χ. όταν η σύμβαση ανατέθηκε απευθείας, χωρίς να συντρέχουν οι αυστηρές προϋποθέσεις της Οδηγίας.

γ) Πραγματοποιούνται πολλές, μικρότερης εμβέλειας, παρεμβάσεις στις διατάξεις του ν. 2522/1997, οι οποίες είτε κατέστησαν αναγκαίες λόγω της διαμορφωμένης ή αντικρουόμενης νομολογίας των δικαστηρίων, είτε θεωρούνται αναγκαίες, προκειμένου να καταστούν οι διατάξεις αυτές περισσότερο αποτελεσματικές.

δ) Ενοποιείται, κατ' εφαρμογή της σχετικής δυνατότητας που παρέχεται από το ισχύον Σύνταγμα (άρθρο 94 παρ. 3), η δικαιοδοσία επίλυσης των διαφορών που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του νόμου και καθίστανται αρμόδια κατά κανόνα τα κατά τόπους διοικητικά εφετεία, ανεξαρτήτως της μορφής της αναθέτουσας αρχής, ως νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Κατ' εξαίρεση, παραμένουν στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου Επικρατείας, λόγω αυξημένης σπουδαιότητας, οι περιπτώσεις ανάθεσης συμβάσεων μεγάλης αξίας (προϋπολογισμού άνω των 15.000.000 ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ), συμβάσεων παραχώρησης έργων και υπηρεσιών και συμβάσεων που αναθέτουν φορείς οι οποίοι υπάγονται στο π.δ. 59/2007, δηλαδή δραστηριοποιούνται στους τομείς ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών. Η ενοποίηση της δικαιοδοσίας θεωρήθηκε αναγκαία εξ αιτίας της έντονης αμφισβήτησης που εκφράστηκε κατ' επανάληψη, από παράγοντες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, για την επάρκεια και ποιότητα της δικαστικής προστασίας που παρέχεται από τα Μονομελή Πρωτοδικεία, στις περιπτώσεις ανάθεσης συμβάσεων από φορείς με μορφή νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου.

Ε) Σημειώνεται ότι το σχέδιο νόμου δεν περιέχει διάταξη αντίστοιχη με το άρθρο 6 του ν. 2522/1997 για την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, διότι η μεν παράγραφος 1 αυτού καλύπτεται εννοιολογικά από το άρθρο 1 του εν τω μεταξύ ψηφισθέντος ν. 3068/2002, η δε παρ. 2 από το άρθρο 4 του αυτού νόμου.

Δ. Ειδικότερα, επί των άρθρων του σχεδίου νόμου:

Στο άρθρο 1 ορίζεται ότι στο πεδίο εφαρμογής του νόμου υπάγονται οι διαφορές που ανακύπτουν πριν τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, όταν η σύμβαση διέπεται από τις διατάξεις των Οδηγιών 2004/18 και 2004/17, ή τις διατάξεις με τις οποίες μεταφέρθηκαν οι εν λόγω Οδηγίες στην εσωτερική έννομη τάξη (παρ. 1). Η Επιτροπή έκρινε ότι δεν είναι αναγκαίο να μεταφερθεί η ρήτρα του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 1 της Οδηγίας 2007/66/ΕΚ για τις εξαιρούμενες συμβάσεις, δεδομένου ότι οι συμβάσεις αυτές, εξαιρούμενες με την ίδια Οδηγία από το πεδίο εφαρμογής της, δεν εμπίπτουν σε αυτό, και επομένως δεν εμπίπτουν ούτε στο γράμμα του άρθρου 1 του Σχεδίου.

Προς άρση κάθε αμφιβολίας ορίζεται επίσης, στην παρ. 2, ότι στο νόμο υπάγονται και οι διαφορές από την ανάθεση συμφωνιών πλαισίων, συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων και δυναμικών συστημάτων αγορών.

Στο άρθρο 2 ορίζεται ότι με τις διατάξεις του νόμου προστατεύεται κάθε ενδιαφερόμενος, δηλαδή κάθε πρόσωπο που έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση εκ των υπαγομένων στο άρθρο 1, εφόσον υπέστη ή ενδέχεται να υποστεί ζημιά λόγω παράβασης της νομοθεσίας της ευρωπαϊκής ή εθνικής νομοθεσίας. Η προσωρινή δικαστική προστασία παρέχεται με τη μορφή ακύρωσης είτε της παράνομης πράξης της αναθέτουσας αρχής είτε και της υπογραφείσας σύμβασης, ενώ μπορεί επίσης να επιδικασθεί και αποζημίωση.

Στο άρθρο 3 ορίζονται τα αρμόδια για την επίλυση των διαφορών του νόμου αυτού δικαστήρια.

Η παρ. 1 ορίζει, κατά τροποποίηση των αντίστοιχων διατάξεων των ν. 2522/1997 και 2854/2000, ως αρμόδιο δικαστήριο, το διοικητικό εφετείο του τόπου όπου εδρεύει η αναθέτουσα αρχή, ανεξάρτητα αν έχει μορφή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Η τροποποίηση αυτή, ως προς τα μέχρι τούδε ισχύοντα, εισάγεται, κατ' εφαρμογή της πρόβλεψης του άρθρου 94 παρ. 3 του ισχύοντος Συντάγματος, προκειμένου να επιτευχθεί η ερμηνεία των διατάξεων για την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων με ενιαίο τρόπο, δεδομένου ότι κατά τη μέχρι τώρα ερμηνεία και εφαρμογή των ίδιων διατάξεων παρατηρήθηκαν αρκετές και σημαντικές διαφορές μεταξύ της νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας και των πολιτικών δικαστηρίων (Μονομελών Πρωτοδικείων). Κατά δεύτερο λόγο, η αφαίρεση μεγάλου όγκου υποθέσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας και μάλιστα ήσσονος σημασίας, θα αποσυμφορήσει το ανώτατο δικαστήριο και θα συμβάλει στην έγκαιρη απονομή δικαιοσύνης, δεδομένου μάλιστα ότι έχει πλέον διαμορφωθεί πλούσια νομολογία για όλα σχεδόν τα θέματα των δημοσίων συμβάσεων, που διευκολύνει την παροχή αποτελεσματικής προσωρινής προστασίας. Το διοικητικό εφετείο δικάζει τις (τακτικές) υποθέσεις με τριμελή σύνθεση, εφαρμόζοντας τις διατάξεις του π.δ. 18/1989, με την επιφύλαξη των ειδικότερων διατάξεων του νόμου αυτού.

Η παρ. 2 ορίζει ότι η προσωρινή προστασία στους ενδιαφερόμενους παρέχεται από τον Πρόεδρο Εφετών του οικείου διοικητικού εφετείου ή εφέτη που αυτός ορίζει, ενώ όταν κρίνεται ότι η εισαγόμενη υπόθεση ενέχει ιδιαίτερη σπουδαιότητα, μπορεί να εισάγεται σε τριμελές συμβούλιο του δικαστηρίου.

Η παρ. 3 υπάγει, εξαιρετικά, στην αρμοδιότητα του Συμβουλίου της Επικρατείας, υποθέσεις ιδιαίτερης νομικής και οικονομικής σπουδαιότητας, οι οποίες αφορούν: α) συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων ή υπηρεσιών, παρόλο που οι συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών δεν υπάγονται στις Οδηγίες 2004/17 και 2004/18, β) συμβάσεις που εμπίπτουν στην Οδηγία 2004/17 και γ) συμβάσεις με προϋπολογισμό ανώτερο των 15.000.000 ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Με την παρ. 4 διευκρινίζεται ότι οι αγωγές αποζημίωσης σε διαφορές του νόμου αυτού εξακολουθούν να υπάγονται στα μέχρι τώρα αρμόδια δικαστήρια.

Στο άρθρο 4 προβλέπεται, όπως και στις διατάξεις του ν. 2522/1997, η υποχρεωτική άσκηση προδικαστικής προσφυγής ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, πριν από την άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Στην προσφυγή πρέπει να προσδιορίζονται με ειδικό τρόπο οι νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημα.

Με την παρ. 1, η προθεσμία άσκησης της προσφυγής ορίζεται σε δέκα ημέρες, αφότου ο ενδιαφερόμενος έ-

λαβε πλήρη γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντά του. Η προθεσμία αυτή τηρείται σε κάθε περίπτωση πριν από τη σύναψη της σύμβασης και έτσι υλοποιείται η επιταγή της παρ. 2 του άρθρου 2α της Οδηγίας 2007/66, περί υποχρέωσης της αναθέτουσας αρχής να αναμείνει για χρονικό διάστημα (standstill) 10 ημερών, από την κοινοποίηση της απόφασης για την ανάθεση της σύμβασης στους ενδιαφερόμενους, μέχρι τη σύναψη της σύμβασης. Ως «πλήρης γνώση» νοείται η γνώση τόσο της πράξης όσο και της αιτιολογίας της, εφόσον βεβαίως αυτή φέρει εκ του νόμου αιτιολογία (δοθέντος λ.χ. ότι η προκήρυξη της διαδικασίας, ως κανονιστική πράξη, δεν φέρει αιτιολογία), ενώ ειδικά η απόφαση ανάθεσης πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 59/2007 ή της παρ. 2 του άρθρου 35 του π.δ. 60/2007 και επιπλέον να αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής της σύναψης, όπως ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 5 του σχεδίου νόμου. Η προδικαστική προσφυγή κατατίθεται στην αναθέτουσα αρχή και κοινοποιείται, κατά την παρ. 2, με φροντίδα του προσφεύγοντος σε κάθε θιγόμενο από την ολική ή μερική αποδοχή της, αν όμως απορριφθεί ρητά ή σιωπηρά η τυχόν παράλειψη κοινοποίησης δεν επιφέρει το απαράδεκτο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων.

Η παρ. 3 ορίζει ότι η απόφαση επί της προδικαστικής προσφυγής, εφόσον θίγει τα συμφέροντα άλλων ενδιαφερομένων, δεν προσβάλλεται με νέα προδικαστική προσφυγή, αλλά κατευθείαν με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

Η παρ. 4 ορίζει ότι η προθεσμία έκδοσης απόφασης επί της προδικαστικής προσφυγής είναι δεκαπενθήμερη. Η πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται μεν ως απόρριψη της, άρχεται συνεπώς η προθεσμία άσκησης ασφαλιστικών μέτρων της παρ. 1 του άρθρου 5, μπορεί όμως η αναθέτουσα αρχή, να εκδώσει απόφαση επί της προσφυγής μέχρι και την προτεραιότητα της πρώτης δικάσιμους της εν τω μεταξύ ασκηθείσας αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και στην περίπτωση αυτή η σχετική δίκη αντίστοιχα καταργείται. Εξάλλου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να παραιτήσει, με το έγγραφο των απόψεων της προς το δικαστήριο, συμπληρωματική αιτιολογία στην πράξη, η οποία βάλλεται με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων. Η προθεσμία της συμπλήρωσης ορίζεται σε έξι μέρες πριν την αρχική ή μετ' αναβολή δικάσιμο της αίτησης. Εφόσον το σχετικό έγγραφο περιέλθει στο δικαστήριο μετά τη λήξη της προθεσμίας, τούτο δεν υποχρεούται σε αναβολή και στην περίπτωση συζήτησης η συμπληρωματική αιτιολογία δεν λαμβάνεται υπόψη.

Το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της αίτησης και μετ' εκτίμηση των περιστάσεων, μπορεί να επιβάλλει χρηματική κύρωση στην αναθέτουσα αρχή, αν κρίνει ότι η παράλειψη αιτιολόγησης της προβαλλόμενης πράξης, ή η καθυστερημένη συμπλήρωσή της καθιστά ιδιαίτερος δυσχερή την ουσιαστική παροχή δικαστικής προστασίας. Το ποσό της κύρωσης μπορεί να κυμανθεί μεταξύ 500 και 10.000 ευρώ, μπορεί να επιβάλλεται για κάθε στάδιο του διαγωνισμού και περιέχεται στον πρώτο αιτούντα του οποίου θα γίνει δεκτή η αίτηση.

Η παρ. 5 ορίζει ότι στις διαφορές που διέπονται από τον παρόντα νόμο δεν εφαρμόζονται διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή και κανονισμών αναθετουσών αρχών που προβλέπουν την άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διαδικασίας διεξαγωγής διαγωνισμών που υπάγονται στο

πεδίο εφαρμογής του νόμου. Στις μη εφαρμοζόμενες διατάξεις περιλαμβάνονται και αυτές που αφορούν την άσκηση προσφυγών κατά πράξεων των ΟΤΑ, α' και β' βαθμού, ενώπιον των Επιτροπών που λειτουργούν στα πλαίσια των Περιφερειών. Διευκρινίζεται ότι οι λοιπές διοικητικές προσφυγές της οικείας διαδικασίας δεν καταργούνται εν γένει αλλά απλώς δεν εφαρμόζονται επί διαδικασιών διεπομένων από τον παρόντα νόμο, στις οποίες ασκείται μόνον η προδικαστική προσφυγή.

Στο άρθρο 5 ρυθμίζεται η άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, κατά της ρητής ή σιωπηρής απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής.

Κατά την παρ. 1, η αίτηση ασκείται εντός προθεσμίας δέκα ημερών και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από της προδικαστικής προσφυγής.

Η παρ. 2 ορίζει ότι οι προθεσμίες της άσκησης προδικαστικής προσφυγής, η άσκησή της καθώς και οι προθεσμίες άσκησης αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κατά της ρητής ή σιωπηρής απόρριψής της, καθώς και η άσκηση της αίτησης, κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, με την επιφύλαξη έκδοσης προσωρινής διαταγής με τυχόν αντίθετο περιεχόμενο, όπως ορίζει η παρ. 4. Εφόσον ασκήσεται αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο αιτών ενημερώνει την αναθέτουσα αρχή με κάθε πρόσφορο μέσο μέσα σε δέκα ημέρες από την κατάθεσή της. Κατά τα λοιπά, εκτός της απαγόρευσης της σύναψης της σύμβασης, δεν κωλύεται η πρόοδος της διαδικασίας ανάθεσης, μπορεί όμως με προσωρινή του διαταγή ο αρμόδιος δικαστής να διατάξει τα μέτρα που θεωρεί σκόπιμα.

Η παρ. 3 ορίζει ότι για την εκδίκαση της αίτησης εκδίδεται πράξη του δικαστηρίου, περί καθορισμού σύντομης διαδικασίας. Η πράξη κοινοποιείται, με την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, στην αρμόδια για την παραλαβή των προσφορών υπηρεσία και προς τρίτους ενδιαφερόμενους, οι οποίοι μπορούν να ασκήσουν παρέμβαση.

Η παρ. 4 ρυθμίζει την έκδοση προσωρινής διαταγής, είτε για τον καθορισμό των μέτρων με τα οποία θα προστατευθεί το δικαίωμα παροχής δικαστικής προστασίας του αιτούντος, είτε και για την άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης, που επιβάλλει η παρ. 2. Για την έκδοση προσωρινής διαταγής, καλείται η αναθέτουσα αρχή να εκθέσει τις απόψεις της προ τριών τουλάχιστον ημερών. Η προσωρινή διαταγή εκδίδεται είτε κατόπιν υποβολής αιτήσεως είτε και αυτεπαγγέλτως. Λόγοι για την άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης είναι το προδήλως απαράδεκτο ή και προδήλως αβάσιμο της αίτησης. Η εκδοθείσα προσωρινή διαταγή μπορεί να ανακληθεί, κατόπιν αιτήσεως της αναθέτουσας αρχής, είτε από το δικαστή που τη χορήγησε, είτε από το δικαστήριο, κατά την εκδίκαση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων.

Η παρ. 5 ορίζει ότι η αίτηση γίνεται δεκτή, αν πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα τόσο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και του εθνικού δικαίου και παράλληλα αν το διατασσόμενο μέτρο κρίνεται αναγκαίο για την προστασία των συμφερόντων του αιτούντος. Ακόμα όμως και σε αυτές τις περιπτώσεις μπορεί η αίτηση να απορριφθεί αν, μετά από στάθμιση των συμφερόντων της αναθέτουσας αρχής ή και τρίτων, προκύπτει βλάβη σημαντικότερου γενικού δημοσίου συμφέροντος.

Η παρ. 6 ορίζει ότι το δικαστήριο διατάσσει τα κατάλληλα κατά την κρίση του μέτρα, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις των διαδίκων και αναφέρονται ενδεικτικά τα μέτρα αυτά.

Η παρ. 7 ορίζει ότι για την άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν απαιτείται η προηγούμενη άσκηση του κύριου ένδικου βοηθήματος, ο αιτών όμως υποχρεούται, σε περίπτωση αποδοχής της αίτησής του, να ασκήσει το κύριο ένδικο βοήθημα εντός 30 ημερών από την επίδοση της απόφασης, άλλως η ισχύς του διαταχθέντος ασφαλιστικού μέτρου αίρεται. Η προθεσμία άσκησης και η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων διακόπτει την προθεσμία άσκησης του κύριου ένδικου βοηθήματος.

Η παρ. 8 ορίζει ότι η αναθέτουσα αρχή έχει δικαίωμα να συμμορφωθεί με το διατακτικό και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης που δέχεται την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, οπότε καταργείται η δίκη για το τυχόν ασκηθέν κύριο ένδικο βοήθημα.

Στο άρθρο 6 ορίζεται ότι η κατά παράβαση των άρθρων 4 και 5 σύναψη της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή, δεν κωλύει την παροχή έννομης προστασίας.

Στο άρθρο 7 ορίζεται ότι μπορεί να ακυρωθεί, μετά από αίτηση οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου, κάθε πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής που παραβιάζει κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου που σχετίζεται με τη διαδικασία η οποία προηγείται της σύναψης δημόσιας σύμβασης, αναφέρονται δε ορισμένες ενδεικτικές περιπτώσεις πράξεων (παρ. 1). Στην παρ. 2 ορίζεται ότι, επιφυλασσομένων των διατάξεων του επομένου άρθρου 8, αν η πράξη ή η παράλειψη ακυρωθούν μετά τη σύναψη της σύμβασης, αυτή δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψή της είχε ανασταλεί η σύναψη, με αίτηση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9. Στην παρ. 3 ορίζεται ότι αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε μεν αλλά ανεπιτυχώς την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και η σύμβαση αφενός υπογράφηκε και αφετέρου ολοκληρώθηκε το αντικείμενό της, πριν τη συζήτηση του ένδικου βοηθήματος, εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, δηλαδή η δίκη καταργείται ως άνευ αντικειμένου, εκτός αν ο αιτών αποδείξει ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης.

Στο άρθρο 8 ρυθμίζονται οι περιπτώσεις, η διαδικασία και οι συνέπειες της κήρυξης ως άκυρης, συναφθείσας σύμβασης.

Στην παρ. 1 ορίζεται ότι μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να ζητήσουν την κήρυξη συναφθείσας σύμβασης ως άκυρης, σε συγκεκριμένες, ρητώς αναφερόμενες περιπτώσεις, ήτοι όταν: α) ανατέθηκε χωρίς προηγουμένως να έχει δημοσιευθεί προκήρυξη στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, β) δεν τηρήθηκε η υποχρέωση αναστολής της σύμβασης, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 5, γ) συνάφθηκε συμφωνία-πλαίσιο και παραβιάσθηκαν οι υποχρεώσεις που επιβάλλει η παρ. 4 δεύτερο εδάφιο, περ. β' του άρθρου 28 του π.δ. 60/2007, δ) εφαρμόσθηκε δυναμικό σύστημα αγορών και παραβιάσθηκαν οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 27 του ίδιου προεδρικού διατάγματος.

Στην παρ. 2 ορίζεται ότι η κήρυξη της σύμβασης ως άκυρης, συνεπάγεται κατά κανόνα (επιφυλασσομένης της διάταξης της επόμενης παραγράφου 3) την αναδρομική της ακυρότητα (ex tunc), ενώ περαιτέρω οι εκατέρωθεν υποχρεώσεις αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτών, μπορεί το δικαστήριο να επιδι-

κάσει μειωμένο το οφειλόμενο ποσό, ή και να μην επιδικάσει κανένα ποσό, αφού συνεκτιμήσει το ότι ο ανάδοχος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την ακυρότητα της υπογραφείσας σύμβασης.

Στην παρ. 3 ορίζεται ότι, κατ' εξαίρεση του κανόνα της παρ. 2, το δικαστήριο μπορεί είτε να κηρύξει τη σύμβαση άκυρη κατά το ανεκτέλεστο μόνο μέρος της (ex nunc), εκτιμώντας τις ιδιαίτερες περιστάσεις, όπως, ενδεικτικά, το προχωρημένο ή μη στάδιο εκτέλεσης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής. Μπορεί επίσης, εναλλακτικά να συντάξει τη διάρκεια της σύμβασης.

Στην παρ. 4 ορίζεται ότι μπορεί το δικαστήριο, παρόλο που διαπίστωσε την σύναψη τη σύμβασης κατά παράβαση της παρ. 1, να μην την κηρύξει άκυρη, αν διαπιστώσει τη συνδρομή επιτακτικών λόγων δημοσίου συμφέροντος, που επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της και την ολοκλήρωσή της. Περαιτέρω, ορίζεται ότι η ύπαρξη οικονομικών συμφερόντων και μόνο δεν συνιστά επιτακτικό λόγο δημοσίου συμφέροντος, εκτός αν κριθεί ότι οι συνέπειες της ακύρωσης είναι δυσανάλογες, ενώ ορίζονται και συγκεκριμένες περιπτώσεις που δεν μπορούν να θεωρηθούν ως επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος.

Στην παρ. 5 ορίζεται ότι, στις περιπτώσεις των παρ. 3 και 4, το δικαστήριο οφείλει να επιβάλει, με την ίδια απόφαση, στην αναθέτουσα αρχή και πρόστιμο, το οποίο περιέρχεται στον αιτούντα.

Στην παρ. 6 ορίζονται οι προθεσμίες εντός των οποίων πρέπει να ασκηθεί η προσφυγή για την ακύρωση της σύμβασης. Η προθεσμία είναι κατά κανόνα 30ήμερη και αρχίζει είτε α) από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης, κατά την παρ. 4 του άρθρου 29 και τα άρθρα 30 και 31 του π.δ. 60/2007, εφόσον στη δημοσίευση περιέχεται η αιτιολογία για την σύναψη της σύμβασης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, είτε β) της ενημέρωσης των ενδιαφερομένων με άλλο τρόπο, εφόσον στην ενημέρωση περιλαμβάνονται οι πληροφορίες που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 35 του π.δ. 60/2007. Ορίζεται, επίσης, απώτατη προθεσμία έξι (6) μηνών από την επομένη της σύναψης της σύμβασης. Αντίστοιχα ορίζονται εξαλλου προθεσμίες (30ήμερη και 6μηνη) για τις συμβάσεις που υπάγονται στο π.δ. 59/2007 (όταν δηλαδή η αναθέτουσα αρχή υπάγεται στους εξαιρούμενους τομείς της Οδηγίας 2004/17).

Στην παρ. 7 ορίζεται ότι δεν μπορεί να ζητηθεί η ακυρότητα της σύμβασης, όταν συντρέχουν σωρευτικά συγκεκριμένοι λόγοι, ήτοι αν η αναθέτουσα αρχή τήρησε με συγκεκριμένο τρόπο τη δημοσιότητα που αναφέρεται αναλυτικά στο νόμο και επιπλέον εφάρμοσε δεκαήμερη προθεσμία αναστολής της σύναψης της σύμβασης.

Στην παρ. 8 ορίζεται ότι στις υποθέσεις του άρθρου αυτού μπορεί, εκτός της προσφυγής ακύρωσης, να ασκηθεί και αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, κατά τις ρυθμίσεις του άρθρου 5, οι οποίες έχουν αναλογική εφαρμογή, επιφυλασσομένων των ειδικών ρυθμίσεων της παραγράφου.

Στο άρθρο 9 ρυθμίζεται το ζήτημα της καταβολής αποζημίωσης σε περιπτώσεις που κηρύσσεται, συνεπεία αίτησης του ενδιαφερομένου, η ακυρότητα πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, κατά το άρθρο 7 του νόμου. Σύμφωνα με την παρ. 1 ο ενδιαφερόμενος που αποκλείσθηκε παράνομα από διαγωνισμό δικαιούται αποζημίωση κατά τις διατάξεις των άρθρων 197 και 198 ΑΚ,

ενώ αν αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση, στην περίπτωση που δεν εμφιλοχώρουσε η παράνομη πράξη ή παράλειψη, δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις. Στην παρ. 2 ορίζεται ότι για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης, επιτρέπεται πάντως η σώρευση, στο ίδιο δικόγραφο, αιτήματος περί αναγνώρισης της ακυρότητας και περί επιδίκασης αποζημίωσης. Αν πάντως δεν είναι εφικτή η αναγνώριση της ακυρότητας, για λόγους που δεν οφείλονται στον αιτούντα, μπορεί να επιδικασθεί αποζημίωση και άνευ κηρύξεως της ακυρότητας.

Στο άρθρο 10 ρυθμίζονται θέματα συνεργασίας των Ελληνικών Αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, στις περιπτώσεις που η Επιτροπή θεωρεί ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζονται συγκεκριμένες προθεσμίες απάντησης των Ελληνικών Αρχών στα αιτήματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, λεπτομέρειες ενημέρωσης και χορήγησης πληροφοριών, η διαβίβαση, σε τακτά χρονικά διαστήματα, στατιστικών στοιχείων που αφορούν θέματα εφαρμογής των διατάξεων παροχής προσωρινής προστασίας και τέλος ορίζονται τα αρμόδια υπουργεία για τη χορήγηση των πληροφοριών αυτών.

Στο άρθρο 11 περιέχονται οι μεταβατικές και στο άρθρο 12 οι καταργούμενες διατάξεις, ενώ στο άρθρο 13 καθορίζεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 25 Αυγούστου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ,
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ
ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Λ. Κατσέλη

ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δ. Ρέππας

Χ. Καστανίδης

Καταργούμενες και τροποιούμενες διατάξεις

Νόμος 2522/1997 (ΦΕΚ Α' 178) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεως δημόσιων έργων, κρατικών προμηθειών και υπηρεσιών σύμφωνα με την οδηγία 89/665 Ε.Ο.Κ.», όπως η παρ. 7 του άρθρου 3 αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 του ν. 3772/2009 (ΦΕΚ Α' 112)

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Οι διαφορές που αναφύονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημόσιων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των οδηγιών 93/37/Ε.Ο.Κ. (ΕΕ L 199 της 9.8.1993), 93/36/Ε.Ο.Κ. (ΕΕ L 199 της 9.8.1993) και 92/50 Ε.Ο.Κ. (ΕΕ L 209 της 24.7.1992) ή στις διατάξεις με τις οποίες οι εν λόγω οδηγίες έχουν μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη.

Άρθρο 2

Έκταση δικαστικής προστασίας

1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση δημόσιων έργων, προμηθειών ή υπηρεσιών και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της κοινοτικής ή εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ζητήσει, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα επόμενα άρθρα, προσωρινή δικαστική προστασία, ακύρωση ή αναγνώριση ως άκυρης της παράνομης πράξης της αναθέτουσας αρχής και επιδίκαση αποζημίωσης.

2. Η δικαιοδοσία, η αρμοδιότητα και η διαδικασία εκδίκασης των σχετικών διαφορών, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, ρυθμίζονται κατά τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρα 3

Προσωρινή δικαστική προστασία

1. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει προσωρινή δικαστική προστασία

για να αρθεί πιθανολογούμενη παράβαση ή να αποτραπεί περαιτέρω ζημία στα συμφέροντά του.

2. Πριν υποβάλει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία πέντε (5) ημερών, αφότου έλαβε γνώση με οποιονδήποτε τρόπο της παρόνομης πράξης ή παράλειψης, να ασκήσει προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του. Η προσφυγή κοινοποιείται με τη φροντίδα του προσφεύγοντος στον εκπρόσωπο ή τον αντίκλητο κάθε θιγομένου από τυχόν ολική ή μερική παραδοχή της προσφυγής. Δεν απαιτείται άσκηση προσφυγής κατά πράξης, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφανθεί αιτιολογημένα, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την άσκηση της προσφυγής και, αν την κρίνει βάσιμη, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της προσφυγής. Οι διατάξεις της παραγράφου αυτής δεν θίγουν διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που προβλέπουν άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά τη διεξαγωγή δημόσιων διαγωνισμών.

3. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσο σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προσφυγής και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προσφυγής. Η προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής, η άσκηση αυτής, καθώς και η προθεσμία για την άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης. Ο αρμόδιος για την εκδίκαση της αίτησης δικαστής, και επί πολυμελών δικαστηρίων ο πρόεδρος του οικείου τμήματος, ορίζει με πράξη του την ημέρα και ώρα εκδίκασης της αίτησης, καθώς και την προθεσμία κλήτευσης. Η ημερομηνία εκδίκασης δεν πρέπει να απέχει πέραν των δεκαπέντε (15) ημερών από την κατάθεση της αίτησης, η δε προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δέκα (10) ημέρες. Αντίγραφο της αίτησης με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την καθ' ής η αίτηση αναθέτουσα αρχή και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο, του οποίου την κλήτευση θεωρεί αναγκαία ο δικαστής. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση. Οι διάδικοι οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης όλα τα κρίσιμα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που έχουν στη διάθεσή τους.

4. Ο αρμόδιος κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστής μπορεί, με την κατάθεση της αίτησης και μετά κλήση της αναθέτουσας αρχής προ είκοσι τεσσάρων ωρών να εκδώσει προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω από την αίτηση και περιέχει αποκλειστικά τα μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν ως την έκδοση της απόφασης. Η προσωρινή διαταγή μπορεί να ανακληθεί είτε από το δικαστή που τη χορήγησε, ύστερα από αίτηση της αναθέτουσας αρχής και αφού κληθεί προς ακρόαση ο αιτών προ είκοσι τεσσάρων ωρών, είτε από το δικαστήριο που θα δικάσει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

5. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνεται δεκτή, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του κοινοτικού ή του εσωτερικού δικαίου και η λήψη του μέτρου είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί, αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος των συμφερόντων τρίτων και του δημόσιου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την παραδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Η απόρριψη της αίτησης για οποιονδήποτε λόγο δεν θίγει άλλα δικαιώματα του αιτούντος.

6. Το δικαστήριο διατάζει τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις των διαδίκων. Διατάζει ιδίως την αναστολή ισχύος όρων της διακήρυξης, των τευχών δημοπράτησης και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου σχετικού με τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, την αναστολή εκτέλεσης οποιασδήποτε πράξης της αναθέτουσας αρχής, την απαγόρευση νομικών ή υλικών ενεργειών, την εκτέλεση των απαραίτητων θετικών πράξεων, όπως η διατήρηση εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και την αναστολή σύναψης της σύμβασης. Η διάταξη του άρθρου 692 παρ. 4 ΚΠολΔ δεν μπορεί να παρακωλύσει τη λήψη του κατάλληλου ασφαλιστικού μέτρου. Η απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης.

7. Η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση της αίτησης ακυρώσεως ή της κύριας αγωγής. Η προθεσμία άσκησης των ενδίκων βοηθημάτων διακόπτεται με την κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Ο

διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού τη λήψη ενός ασφαλιστικού μέτρου, οφείλει εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει την αίτηση ακυρώσεως ή την κύρια αγωγή, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς του ασφαλιστικού μέτρου. Η δικάσιμος για την εκδίκαση τους δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου.

Άρθρο 4

Ακύρωση ή αναγνώριση της ακυρότητας

1. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση ή την αναγνώριση ως άκυρης κάθε πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, που παραβιάζει κανόνα του κοινοτικού ή εσωτερικού δικαίου σχετικού με τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης της σύμβασης. Ιδίως δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση ή την αναγνώριση της ακυρότητας όρου που περιέχεται στη διακήρυξη, στα τεύχη δημοπράτησης ή σε άλλο έγγραφο σχετικό με τη διαδικασία του διαγωνισμού και αναφέρεται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές προδιαγραφές, καθώς και των πράξεων αποκλεισμού από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, αξιολόγησης προσφορών και κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού.

2. Αν το δικαστήριο ακυρώσει ή αναγνωρίσει την ακυρότητα πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία κατακύρωσης του διαγωνισμού με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο επόμενο άρθρο.

Άρθρο 5

Αξίωση αποζημίωσης

1. Ο ενδιαφερόμενος ο οποίος αποκλείστηκε από τη συμμετοχή ή την ανάθεση δημόσιου έργου, προμήθειας ή υπηρεσίας, κατά παράβαση κανόνα του κοινοτικού ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 Α.Κ.. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή

δεν εφαρμόζεται.

2. Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση ή αναγνώριση της ακυρότητας της παράνομης πράξης ή παράλειψης από το αρμόδιο δικαστήριο. Επιτρέπεται σώρευση της αγωγής αποζημίωσης με την αγωγή αναγνώρισης της ακυρότητας κατά τις κοινές διατάξεις.

Άρθρο 6

Εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων

1. Οι αποφάσεις των δικαστηρίων, οι οποίες εκδίδονται κατ' εφαρμογή του παρόντος νόμου, εκτελούνται αφού καταστούν αμετάκλητες με τα συνήθη μέσα αναγκαστικής εκτέλεσης.

2. Αν ο καθ' ού η εκτέλεση της χρηματικής απαίτησης είναι το Ελληνικό Δημόσιο ή νομικά πρόσωπα τα οποία κατά το νόμο απολαύουν των διαδικαστικών του προνομίων, η εκτέλεση μπορεί να γίνει επί της ιδιωτικής περιουσίας και μόνο αφού παρέλθει προθεσμία τριών (3) μηνών από την επίδοση, με δικαστικό επιμελητή, σχετικής αίτησης προς καταβολή του ποσού που έχει επιδικασθεί, μαζί με τον προς εκτέλεση τίτλο.

Άρθρο 7

Συνεργασία των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

1. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρώντας ότι έχει διαπραχθεί σαφής και κατάφωρη παράβαση των κοινοτικών διατάξεων, οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων δημόσιου έργου, προμήθειας ή υπηρεσίας, ζητεί την άρση αυτής, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου που παρέλαβε τη γνωστοποίηση διαβιβάζει μέσα σε είκοσι μία (21) ημέρες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) βεβαίωση ότι η παράβαση έχει αρθεί ή
- β) αιτιολογημένη απάντηση με την οποία εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμιά επανορθωτική ενέργεια ή
- γ) γνωστοποίηση ότι η διαδικασία σύναψης της υπόψη σύμβασης έχει ανασταλεί, είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής είτε ύστερα από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3.

2. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται, μέσα σε πέντε (5) ημέρες από τότε που θα της ζητηθεί από την αρμόδια να παράσχει τις πληροφορίες της

προηγούμενης παραγράφου υπηρεσία του Υπουργείου να αποστέλλει σε αυτή κάθε σχετικό με την πιθανολογούμενη παράβαση στοιχείο.

3. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παρ. 1β του παρόντος άρθρου γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια λόγω εκκρεμούς αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δίκης, όταν αυτό γίνει γνωστό.

4. Στην περίπτωση που σύμφωνα με την παρ. 1γ του παρόντος άρθρου γνωστοποιηθεί ότι έχει χορηγηθεί αναστολή, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την τυχόν ανάκληση της αναστολής ή την έναρξη νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης που συνδέεται στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος με την προηγούμενη διαδικασία. Η νέα αυτή γνωστοποίηση πρέπει να βεβαιώνει ότι η πιθανολογούμενη παράβαση έχει αρθεί ή να περιέχει αιτιολογημένη απάντηση και να εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια.

5. Οι υπηρεσίες των αρμόδιων Υπουργείων διαβιβάζουν κάθε χρόνο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή πριν από την 1η Μαρτίου πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα παροχής δικαστικής προστασίας κατά τον παρόντα νόμο. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να διαβιβάζουν στο αρμόδιο Υπουργείο τα απαιτούμενα για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοιχεία τα οποία καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεννόηση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις συμβάσεις του Δημοσίου και ανακοινώνονται με εγκύκλιο.

6. Ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοείται το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων για τις συμβάσεις δημόσιων έργων, το Υπουργείο Ανάπτυξης για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας για τις συμβάσεις υπηρεσιών. Με κοινή απόφαση των τριών Υπουργών μπορεί να ανατίθεται η κατά το παρόν άρθρο αρμοδιότητα συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για τους τρεις τομείς σε μία υπάρχουσα ή συνιστώμενη αρχή.

Νόμος 2854/2000 (ΦΕΚ Α' 243) «Δικαστική προστασία κατά το στάδιο που προηγείται της σύναψης συμβάσεων φορέων οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών σύμφωνα με την οδηγία 92/13/ΕΟΚ και άλλες διατάξεις», όπως η παρ.2 του άρθρου 7 αντικαταστάθηκε από την παρ.2 του άρθρου 28 του ν. 2915/2001 (ΦΕΚ Α' 109)

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

Οι διαφορές που αναφύονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων φορέων, οι οποίοι λειτουργούν στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών, διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ (ΕΕΛ 199 της 9,8.1993), η οποία έχει μεταφερθεί στην εσωτερική έννομη τάξη με το π.δ. 57/2000 (ΦΕΚ 45 Α').

Άρθρο 2

Έκταση δικαστικής προστασίας

1. Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση από τις αναφερόμενες στο άρθρο 1 του παρόντος και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της κοινοτικής ή εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ζητήσει προσωρινή δικαστική προστασία, ακύρωση ή αναγνώριση ως άκυρης της παράνομης πράξης του αναθέτοντος φορέα και επιδίκαση αποζημίωσης.

2. Για την έκταση της δικαστικής προστασίας και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, με την επιφύλαξη όσων ορίζονται ειδικότερα στις επόμενες παραγράφους, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 2 (παρ. 2), 3, 4 5 (παρ. 1 και 2 εδ. β`) και 6 του ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α').

3. Ο ενδιαφερόμενος, όταν υποβάλλει αίτηση αποζημίωσης για δαπάνες στις οποίες υποβλήθηκε για την προετοιμασία της προσφοράς ή τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης, υποχρεούται να αποδείξει εκτός από τις δαπάνες, μόνο την παράβαση της κοινοτικής νομοθεσίας της

σχετικής με τη σύναψη συμβάσεων ή των εθνικών κανόνων εφαρμογής της και ότι είχε όντως πιθανότητα ανάληψης της σύμβασης, την οποία πιθανότητα όμως έχασε, λόγω της παράβασης αυτής.

Άρθρο 3 Διαπίστωση

1. Οι αναθέτοντες φορείς έχουν τη δυνατότητα να προσφεύγουν στη διαπιστωτική διαδικασία, όπως αυτή προβλέπεται από την ελληνική έκδοση του Ευρωπαϊκού Προτύπου EN 45503, προκειμένου να τους χορηγείται βεβαίωση ότι κατά δεδομένη στιγμή οι διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος είναι σύμφωνες με τη σχετική κοινοτική νομοθεσία, καθώς και με τους εθνικούς κανόνες εφαρμογής της.

2. Το Εθνικό Συμβούλιο Διαπίστευσης που έχει συσταθεί με το ν. 2231/1994 (ΦΕΚ 139 Α`), όπως τροποποιήθηκε με το ν. 2642/1998 (ΦΕΚ 216 Α`), είναι αρμόδιο να διαπιστεύει επιβεβαιωτές και φορείς επιβεβαίωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ελληνικό Πρότυπο το οποίο αποτελεί την ελληνική έκδοση του Ευρωπαϊκού Προτύπου EN 45503.

3. Επιτρέπεται στους αναθέτοντες φορείς να χρησιμοποιούν σύστημα επιβεβαίωσης, το οποίο έχει εγκαθιδρυθεί από άλλο Κράτος - Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 4 Συνεργασία των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Για τη συνεργασία των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 2522/1997, με τις ακόλουθες τροποποιήσεις:

α. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 2522/1997 που αναφέρονται στην υποχρέωση διαβίβασης στοιχείων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την αποστολή στοιχείων στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου, ορίζονται σε τριάντα (30) και δεκαπέντε (15) ημέρες, αντίστοιχα.

β. Η κατά την παρ. 1 στοιχείο β` και παρ. 3 του άρθρου 7 του ίδιου

νόμου γνωστοποίηση στην Επιτροπή ότι δεν έγινε καμία επανορθωτική ενέργεια μπορεί, ιδίως, να βασίζεται στο γεγονός ότι για την πιθανολογούμενη παράβαση έχει ήδη ασκηθεί ένδικο βοήθημα, οπότε η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δίκης, όταν αυτό γίνει γνωστό.

γ. Οι αναθέτοντες φορείς οφείλουν να διαβιβάζουν στο αρμόδιο Υπουργείο τα αναφερόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 7 του ν. 2522/1997 στοιχεία έως τις 10 Φεβρουαρίου κάθε έτους.

δ. Ως αρμόδιο Υπουργείο νοείται το Υπουργείο το οποίο έχει κατά νόμο την εποπτεία ή τον έλεγχο του αναθέτοντος φορέα.

Άρθρο 5 Συμβιβασμός

1. Κάθε πρόσωπο που έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί μία σύμβαση από τις αναφερόμενες στο άρθρο 1 του παρόντος και το οποίο θεωρεί ότι, στα πλαίσια της διαδικασίας σύναψης της σύμβασης αυτής, έχει υποστεί ή υπάρχει κίνδυνος να υποστεί βλάβη λόγω παραβίασης της σχετικής κοινοτικής νομοθεσίας ή των εθνικών κανόνων εφαρμογής της, μπορεί να ζητήσει την υπαγωγή της υπόθεσης σε διαδικασία συμβιβασμού, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος άρθρου.

2. Η αίτηση για την υπαγωγή στη διαδικασία συμβιβασμού υποβάλλεται εγγράφως είτε στην Επιτροπή είτε στο Υπουργείο Ανάπτυξης είτε στο Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων είτε στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών. Οι ελληνικές αρχές διαβιβάζουν την αίτηση στην Επιτροπή εντός είκοσι (20) ημερών από την υποβολή της.

3. Όταν η Επιτροπή κρίνει, βάσει της αίτησης που προβλέπεται στην παράγραφο 1 του παρόντος άρθρου, ότι η διαφορά αφορά την ορθότητα εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου, καλεί τον αναθέτοντα φορέα να δηλώσει εάν προτίθεται να συμμετάσχει στη διαδικασία συμβιβασμού.

Εάν ο αναθέτων φορέας αρνηθεί να συμμετάσχει, τότε η Επιτροπή πληροφορεί το πρόσωπο που υπέβαλε την αίτηση ότι η διαδικασία δεν μπορεί να αρχίσει. Εάν ο αναθέτων φορέας δώσει τη συγκατάθεσή του, τότε

εφαρμόζονται οι διατάξεις των παραγράφων 4 έως 7 αυτού του άρθρου.

4. Η Επιτροπή προτείνει, το ταχύτερο δυνατόν, ένα διαμεσολαβητή, από κατάλογο ανεξάρτητων προσώπων που έχουν εξουσιοδοτηθεί προς τούτο. Τον κατάλογο αυτόν καταρτίζει η Επιτροπή ύστερα από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις δημόσιες συμβάσεις ή, εάν πρόκειται για τους αναθέτοντες φορείς οι δραστηριότητες των οποίων ορίζονται από το άρθρο 2 παρ. 2 στοιχείο δ' της οδηγίας 93/38/ΕΟΚ, ύστερα από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για τις συμβάσεις του τομέα τηλεπικοινωνιών.

Κάθε μέρος που συμμετέχει στη διαδικασία συμβιβασμού δηλώνει εάν δέχεται το διαμεσολαβητή και ορίζει έναν πρόσθετο διαμεσολαβητή. Οι διαμεσολαβητές μπορούν να καλέσουν δύο άλλα άτομα το πολύ, ως εμπειρογνώμονες, για να τους συμβουλευονται κατά τις εργασίες τους. Τα μέρη που συμμετέχουν στη διαδικασία συμβιβασμού και η Επιτροπή, μπορούν να εξαιρούν τους πραγματογνώμονες που κάλεσαν οι διαμεσολαβητές.

5. Οι διαμεσολαβητές παρέχουν στο πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, στον αναθέτοντα φορέα και σε όποιον άλλο υποψήφιο ή προσφέροντα που συμμετέχει στην εν λόγω διαδικασία σύναψης της σύμβασης, τη δυνατότητα να εκθέσει εγγράφως ή προφορικά το ιστορικό της διαφοράς.

Οι διαμεσολαβητές προσπαθούν να επιτύχουν το συντομότερο συμφωνία μεταξύ των μερών, σύμφωνα προς το κοινοτικό δίκαιο.

Οι διαμεσολαβητές ενημερώνουν την Επιτροπή για τα πορίσματα και για τα αποτελέσματα στα οποία κατέληξαν.

6. Το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και ο αναθέτων φορέας δικαιούνται, ανά πάσα στιγμή, να θέσουν τέρμα στη διαδικασία.

7. Το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και ο αναθέτων φορέας φέρουν τα έξοδα της συμμετοχής τους, εκτός αν τα μέρη αποφασίσουν διαφορετικά. Επιπροσθέτως, έκαστος φέρει το ήμισυ των εξόδων της διαδικασίας, χωρίς να συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα των

παρεμβαίνοντων μερών.

8. Όταν, στα πλαίσια δεδομένης διαδικασίας για τη σύναψη σύμβασης, ένας ενδιαφερόμενος κατά την έννοια της παραγράφου 1, εκτός από το πρόσωπο που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, έχει ασκήσει βοήθημα, ο αναθέτων φορέας ενημερώνει σχετικά τους διαμεσολαβητές. Οι διαμεσολαβητές ενημερώνουν τον ενδιαφερόμενο ότι έχει ζητηθεί η εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού και τον καλούν να δηλώσει εντός τακτής προθεσμίας εάν συμφωνεί να συμμετάσχει στη διαδικασία αυτή. Εάν ο ενδιαφερόμενος αρνηθεί να συμμετάσχει ή εάν παρέλθει άπρακτη η ορισθείσα προθεσμία, οι διαμεσολαβητές μπορούν να αποφασίσουν, δια πλειοψηφίας εφόσον είναι αναγκαίο, να τερματίσουν τη διαδικασία συμβιβασμού, εάν κρίνουν ότι η συμμετοχή του προσώπου αυτού είναι απαραίτητη για την επίλυση της διαφοράς, αμέσως δε κοινοποιούν στην Επιτροπή την απόφασή τους αυτή με πλήρη αιτιολογία.

9. Τα μέτρα που λαμβάνονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου δεν θίγουν:

α) Τα μέτρα που ενδέχεται να λάβουν η Επιτροπή ή οι ελληνικές αρχές κατ' εφαρμογή των άρθρων 226 (169) και 227 (170) της Συνθήκης ή κατ' εφαρμογή του άρθρου 4 του παρόντος.

β) Τα δικαιώματα του προσώπου που ζήτησε την εφαρμογή της διαδικασίας συμβιβασμού, τα δικαιώματα του αναθέτοντος φορέα ή τα δικαιώματα οποιουδήποτε άλλου προσώπου.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

1. Η ισχύς των διατάξεων του παρόντος νόμου αρχίζει δύο (2) μήνες από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 5 του παρόντος νόμου διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την έναρξη ισχύος του. Οι διατάξεις του άρθρου 6 εφαρμόζονται και σε εκκρεμείς υποθέσεις.

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημόσιων συμβάσεων - Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)

Άρθρο 1 Πεδίο εφαρμογής

1. Οι διαφορές που αναφέρονται κατά τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης συμβάσεων δημοσίων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών διέπονται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εφόσον η σύμβαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών 2004/17/ΕΚ (L 134) και 2004/18/ΕΚ (L 134) ή στις διατάξεις, με τις οποίες οι εν λόγω Οδηγίες μεταφέρονται στην εσωτερική έννομη τάξη.

2. Στον παρόντα νόμο υπάγονται και οι διαφορές που προκύπτουν από τις διαδικασίες ανάθεσης συμφωνιών-πλαισίων, συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων και δυναμικών συστημάτων αγορών.

Άρθρο 2 Είδη δικαστικής προστασίας

Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, δικαιούται να ζητήσει, κατά τα οριζόμενα ειδικότερα στα επόμενα άρθρα, προσωρινή δικαστική προστασία, ακύρωση της παράνομης πράξης της αναθέτουσας αρχής ή της υπογραφείσας σύμβασης και επιδίκαση αποζημίωσης.

Άρθρο 3 Αρμόδιο δικαστήριο

1. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση όλων των διαφορών του νόμου αυτού είναι το Διοικητικό Εφετείο της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο αποφαινεται αμετακλήτως. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος νόμου, για την εκδίκαση των διαφορών αυτών εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του π.δ. 18/1989 (ΦΕΚ 8 Α').

2. Αιτήσεις προσωρινής προστασίας του νόμου αυτού εκδικάζονται από τον Πρόεδρο Εφετών του οικείου Διοικητικού Εφετείου ή από τον Εφέτη που αυτός ορίζει. Σε περίπτωση ιδιαίτερης σπουδαιότητας της υπόθεσης, ο ανωτέρω Πρόεδρος ή Εφέτης μπορεί να εισάγουν την αίτηση σε τριμελές συμβούλιο του δικαστηρίου, στο οποίο προεδρεύει ο Πρόεδρος Εφετών και μετέχει ο Εφέτης Εισηγητής.

3. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων των δύο προηγούμενων παραγράφων, διαφορές του νόμου αυτού που αφο-

ρούν συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων ή υπηρεσιών, συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ ή συμβάσεις με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ, περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας.

4. Οι διαφορές του άρθρου 9 εξακολουθούν να εκδικάζονται από τα δικαστήρια που είναι αρμόδια κατά τις γενικές διατάξεις.

Άρθρο 4 Προδικαστική προσφυγή

1. Πριν υποβάλει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο ενδιαφερόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών αφότου έλαβε πλήρη γνώση της παράνομης πράξης ή παράλειψης, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, προσδιορίζοντας ειδικώς τις νομικές και πραγματικές αιτιάσεις που δικαιολογούν το αίτημά του. Ως πλήρης νοείται η γνώση της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντά του και της αιτιολογίας της. Η πράξη, καθώς και κάθε στοιχείο της αιτιολογίας της, μπορεί να αποστέλλεται στον ενδιαφερόμενο με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό μέσο. Ειδικώς η απόφαση ανάθεσης της σύμβασης περιλαμβάνει τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 59/2007 (ΦΕΚ 63 Α') ή, κατά περίπτωση, της παρ. 2 του άρθρου 35 του π.δ. 60/2007 (ΦΕΚ 64 Α') και αναφέρει τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης, όπως προκύπτουν από την παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος.

2. Η προδικαστική προσφυγή κοινοποιείται με φροντίδα του προσφεύγοντος στον εκπρόσωπο ή τον αντίκλητο κάθε θιγόμενου από τυχόν ολική ή μερική παραδοχή της προδικαστικής προσφυγής. Η παράλειψη της κοινοποίησης αυτής δεν επάγεται απαράδεκτο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων σε περίπτωση απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής.

3. Δεν επιτρέπεται η άσκηση προδικαστικής προσφυγής κατά πράξης, η οποία δέχεται εν όλω ή εν μέρει προσφυγή άλλου προσώπου.

4. Η αναθέτουσα αρχή οφείλει να αποφανθεί αιτιολογημένα, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής και, αν την κρίνει βάσιμη, λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία, τεκμαίρεται η απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής. Η αναθέτουσα αρχή πάντως, δύναται να δεχθεί εν όλω ή εν μέρει την προδικαστική προσφυγή και μετά την πάροδο της ανωτέρω προθεσμίας, έως την προτεραία της πρώτης ορισθείσας διαδικασίας της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων, στην περίπτωση δε αυτή καταργείται αντιστοίχως η δίκη επί της εν λόγω αίτησης. Η αρχή δύναται επίσης να παραθέσει αρχική ή συμπληρωματική αιτιολογία για την απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής, η οποία πρέπει να περιέλθει στο δικαστήριο το αργότερο έξι (6) ημέρες πριν από την, αρχική ή μετ' αναβολή, δικάσιμο της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων. Η καθυστερημένη περιέλευση του σχετικού εγγράφου δεν υποχρεώνει το δικαστήριο σε αναβολή.

5. Το δικαστήριο, σταθμίζοντας τις συντρέχουσες σε κάθε περίπτωση συνθήκες και εφόσον κρίνει ότι η παράλειψη αιτιολόγησης ή η καθυστερημένη αιτιολόγηση της

απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή έννομης προστασίας, μπορεί, με την απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, να επιβάλλει αυτεπαγγέλτως χρηματική κύρωση στην αρχή. Το ποσό της κύρωσης αυτής δεν μπορεί να είναι μικρότερο από πεντακόσια (500) ευρώ ούτε μεγαλύτερο από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ και καταβάλλεται μία φορά για κάθε στάδιο του διαγωνισμού στον αιτούντα, του οποίου η αίτηση εκδικάζεται πρώτη.

6. Σε διαφορές διεπόμενες από τον παρόντα νόμο δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή εσωτερικών κανονισμών που προβλέπουν την άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διαδικασίας διεξαγωγής δημόσιων διαγωνισμών.

Άρθρο 5

Αίτηση ασφαλιστικών μέτρων

1. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων κατατίθεται στο αρμόδιο δικαστήριο μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από τη ρητή ή σιωπηρή απόρριψη της προδικαστικής προσφυγής και δεν επιτρέπεται να περιέχει αιτιάσεις διαφορετικές από τις αιτιάσεις της προδικαστικής προσφυγής.

2. Η προθεσμία για την άσκηση της προδικαστικής προσφυγής, η άσκηση αυτής, καθώς και η προθεσμία και η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κωλύουν τη σύναψη της σύμβασης, εκτός εάν με την προσωρινή διαταγή ο αρμόδιος δικαστής αποφανθεί διαφορετικά. Εφόσον ασκηθεί αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, ο αιτών ειδοποιεί σχετικά την αναθέτουσα αρχή με κάθε πρόσφορο μέσο, όπως τα ηλεκτρονικά και η τηλεομοιοτυπία, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την άσκηση της αιτήσεως. Κατά τα λοιπά, η άσκηση αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων δεν κωλύει την πρόοδο της διαγωνιστικής διαδικασίας, εκτός αν ορίζεται άλλως με την προσωρινή διαταγή που εκδίδεται κατά την παράγραφο 4.

3. Ο αρμόδιος δικαστής ορίζει με πράξη του την ημέρα και ώρα εκδίκασης της αιτήσεως, καθώς και την προθεσμία κλήτευσης. Η ημερομηνία εκδίκασης δεν πρέπει να απέχει πέραν των τριάντα (30) ημερών από την κατάθεση της αιτήσεως, η δε προθεσμία κλήτευσης δεν μπορεί να είναι μικρότερη από δεκαπέντε (15) ημέρες. Αντίγραφο της αιτήσεως με κλήση κοινοποιείται με τη φροντίδα του αιτούντος προς την υπηρεσία που είναι αρμόδια για την παραλαβή των προσφορών, η οποία οφείλει να ενημερώνει σχετικά και την αναθέτουσα αρχή, εάν υπηρεσία και αρχή δεν συμπίπτουν, και προς κάθε τρίτο ενδιαφερόμενο του οποίου την κλήτευση θεωρεί αναγκαία ο δικαστής. Κάθε ενδιαφερόμενος, του οποίου επηρεάζονται τα συμφέροντα, δικαιούται να ασκήσει παρέμβαση. Οι διάδικοι οφείλουν να προσκομίσουν κατά την εκδίκαση της υπόθεσης όλα τα κρίσιμα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που έχουν στη διάθεσή τους.

4. Ο αρμόδιος δικαστής μπορεί, με την κατάθεση της αιτήσεως και μετά κλήση της αναθέτουσας αρχής προ τριών (3) ημερών, να εκδώσει, αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήσεως, προσωρινή διαταγή, που καταχωρίζεται κάτω

από την αίτηση και περιέχει τα μέτρα, τα οποία πρέπει να ληφθούν ως την έκδοση της απόφασης. Στα μέτρα αυτά περιλαμβάνεται και η άρση της απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης. Λόγο άρσης της απαγόρευσης αυτής συνιστά το προδήλως απαράδεκτο ή το προδήλως αβάσιμο της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων, περί του οποίου αρκεί απλή μνεία. Η προσωρινή διαταγή μπορεί να ανακληθεί είτε από το δικαστή που τη χορήγησε, ύστερα από αίτηση της αναθέτουσας αρχής και αφού κληθεί προς ακρόαση ο αιτών προ τριών (3) ημερών, είτε από το δικαστήριο που θα δικάσει την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων.

5. Η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνεται δεκτή, εφόσον πιθανολογείται σοβαρά η παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου και η λήψη του μέτρου είναι αναγκαία για να αρθούν τα δυσμενή από την παράβαση αποτελέσματα ή να αποτραπεί η ζημία των συμφερόντων του αιτούντος. Η αίτηση όμως μπορεί να απορριφθεί αν, από τη στάθμιση της βλάβης του αιτούντος, των συμφερόντων τρίτων και επιτακτικών λόγων γενικού δημοσίου συμφέροντος, κρίνεται ότι οι αρνητικές συνέπειες από την παραδοχή θα είναι σοβαρότερες από την ωφέλεια του αιτούντος. Η απόρριψη της αίτησης για οποιονδήποτε λόγο δεν θίγει άλλα δικαιώματα του αιτούντος.

6. Το δικαστήριο διατάζει τα κατάλληλα ασφαλιστικά μέτρα, χωρίς να δεσμεύεται από τις προτάσεις των διαδίκων. Διατάζει ιδίως την αναστολή ισχύος όρων της διακήρυξης, των τευχών δημοπράτησης και οποιουδήποτε άλλου εγγράφου σχετικού με την διεξαγωγή του διαγωνισμού, την αναστολή εκτέλεσης οποιασδήποτε πράξης της αναθέτουσας αρχής, την απαγόρευση νομικών ή υλικών ενεργειών, την εκτέλεση των απαραίτητων θετικών πράξεων, όπως η διατήρηση εγγράφων και άλλων στοιχείων, καθώς και την αναστολή σύναψης της σύμβασης. Η απόφαση επί της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων εκδίδεται μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από την εκδίκαση της αίτησης.

7. Η άσκηση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν εξαρτάται από την προηγούμενη άσκηση του κύριου ένδικου βοηθήματος. Η προθεσμία άσκησης των ένδικων βοηθημάτων διακόπτεται με την κατάθεση της αιτήσεως ασφαλιστικών μέτρων και αρχίζει από την επίδοση της σχετικής απόφασης. Ο διάδικος που πέτυχε υπέρ αυτού τη λήψη ενός ασφαλιστικού μέτρου, οφείλει μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την επίδοση της απόφασης αυτής, να ασκήσει το κύριο ένδικο βοήθημα, διαφορετικά αίρεται αυτοδικαίως η ισχύς του ασφαλιστικού μέτρου. Η δικάσιμος για την εκδίκασή του δεν πρέπει να απέχει πέραν του τριμήνου από την κατάθεση του δικογράφου.

8. Εφόσον η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνει δεκτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα τη διοικητική πράξη που προκάλεσε τη διαφορά ή, επί παραλείψεως, να εκδώσει την οφειλόμενη ρητή πράξη. Στην περίπτωση αυτή, για το κύριο ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 6 **Παράνομη υπογραφή σύμβασης**

Η κατά παράβαση των διατάξεων των δύο προηγούμενων άρθρων υπογραφή της σύμβασης από την αναθέτουσα αρχή δεν αντιτάσσεται στον ενδιαφερόμενο ούτε κωλύει την παροχή της προσήκουσας έννομης προστασίας.

Άρθρο 7 **Ακύρωση πράξης ή παράλειψης**

1. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση κάθε πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής που παραβιάζει κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εσωτερικού δικαίου σχετικού με τη διαδικασία που προηγείται της σύναψης της σύμβασης. Ιδίως δικαιούται να ζητήσει την ακύρωση όρου που περιέχεται στη διακήρυξη, στα τεύχη δημοπράτησης ή σε άλλο έγγραφο σχετικό με τη διαδικασία του διαγωνισμού και αναφέρεται σε τεχνικές, οικονομικές και χρηματοδοτικές προδιαγραφές, καθώς και των πράξεων αποκλεισμού από τη συμμετοχή στο διαγωνισμό, αξιολόγησης προσφορών και κατακύρωσης του αποτελέσματος του διαγωνισμού.

2. Με την επιφύλαξη της παρ. 2 του άρθρου 5 και του επόμενου άρθρου, αν το δικαστήριο ακυρώσει πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής μετά τη σύναψη της σχετικής σύμβασης, η τελευταία δεν θίγεται, εκτός αν πριν από τη σύναψη αυτής είχε ανασταλεί η διαδικασία κατακύρωσης του διαγωνισμού με απόφαση ασφαλιστικών μέτρων ή προσωρινή διαταγή. Στην περίπτωση αυτή, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να αξιώσει αποζημίωση σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 9.

3. Αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεσή της πριν από την συζήτηση του κύριου ένδικου βοηθήματος, εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 32 του π.δ. 18/1989.

Άρθρο 8 **Κήρυξη της σύμβασης ως άκυρης**

1. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει την κήρυξη της ακυρότητας σύμβασης που υπογράφηκε, εφόσον ανατέθηκε χωρίς προηγούμενη δημοσίευση προκήρυξης στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή δεν τηρήθηκε η υποχρέωση αναστολής της σύναψης, κατ'εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 5 ή, σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας-πλαίσιου και εφαρμογής δυναμικού συστήματος αγορών, όταν παραβιάζονται οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη δεύτερη περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 και τις παρ. 5 και 6 του άρθρου 27 του π.δ. 60/2007.

2. Η κήρυξη της σύμβασης ως άκυρης έχει ως αποτέλεσμα την αναδρομική ακυρότητά της και οι αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού. Οι σχετικές διαφορές εκδικάζονται από το κατά τις γενικές διατάξεις αρμόδιο δικαστήριο. Αν ο ανάδοχος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την ακυρότητα της σύμβασης, δεν γεννάται έναντι της Διοίκησης

αξίωσή του, κατά τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού, ή η εν λόγω αξίωσή του ικανοποιείται μόνο εν μέρει.

3. Το δικαστήριο εκτιμώντας τις περιστάσεις και, ιδίως, το στάδιο εκτέλεσης της σύμβασης, τη σοβαρότητα της παράβασης και τη συμπεριφορά της αναθέτουσας αρχής, μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου μέρους της σύμβασης ή να συντάξει τη διάρκειά της.

4. Εφόσον επιτακτικοί λόγοι δημοσίου συμφέροντος επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης, παρόλο που αυτή είχε συναφθεί κατά παράβαση της παραγράφου 1, μπορεί το δικαστήριο να μην την κηρύξει άκυρη. Δεν θεωρείται επιτακτικός λόγος δημοσίου συμφέροντος η ύπαρξη οικονομικών συμφερόντων για τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης, παρά μόνον αν η ακύρωσή της θα οδηγούσε σε δυσανάλογες συνέπειες. Σε κάθε περίπτωση, δεν αποτελεί τέτοιο λόγο η επιβάρυνση της αναθέτουσας αρχής με έξοδα λόγω καθυστέρησης στην εκτέλεση της σύμβασης, για τη διεξαγωγή νέας διαδικασίας ανάθεσης, για την αλλαγή του οικονομικού φορέα που εκτελεί τη σύμβαση ή για τις νομικές υποχρεώσεις που συνεπάγεται η ακύρωση της σύμβασης.

5. Στις περιπτώσεις των δύο προηγούμενων παραγράφων το δικαστήριο, με την ίδια απόφαση, επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή πρόστιμο, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης. Το πρόστιμο περιέρχεται στον αιτούντα. Το δικαστήριο στις περιπτώσεις αυτές δε δεσμεύεται από τα αιτήματα των διαδίκων, αλλά εκτιμά ελευθέρως τις συνθήκες.

6. Η προσφυγή ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών, από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης κατά την παρ. 4 του άρθρου 29 και τα άρθρα 30 και 31 του π.δ. 60/2007, εφόσον στη δημοσίευση περιλαμβάνεται αιτιολογία για τη σύναψη της σύμβασης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης ή από την επομένη της ενημέρωσης των ενδιαφερομένων με άλλο τρόπο. Στην ενημέρωση αυτή πρέπει να εκτίθενται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 59/2007 και της παρ. 2 του άρθρου 35 του π.δ. 60/2007. Η προσφυγή δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να ασκηθεί μετά την πάροδο έξι (6) μηνών από την επομένη της σύναψης της σύμβασης. Εφόσον η σύμβαση υπάγεται στις διατάξεις του π.δ. 59/2007, οι προθεσμίες του πρώτου εδαφίου της παραγράφου αυτής αρχίζουν από την επομένη της δημοσίευσης της απόφασης κατά την παρ. 5 του άρθρου 15 και τα άρθρα 33 και 35. Στην ενημέρωση του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου πρέπει, στην περίπτωση αυτή, να εκτίθενται οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρ. 2 του άρθρου 40 του π.δ. 59/2007.

7. Η διαδικασία προσφυγής της παραγράφου 1 δεν εφαρμόζεται, αν η αναθέτουσα αρχή δημοσίευσε στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης προκήρυξη, σύμφωνα με το άρθρο 31 του π.δ. 60/2007 ή την παρ. 8 του άρθρου 33 του π.δ. 59/2007, κατά περίπτωση, με την οποία γνωστοποιεί την πρόθεσή της να αναθέσει τη σύμβαση και εφάρμοσε δεκαήμερη τουλάχιστον προθεσμία αναστολής της σύναψης, από την επομένη της δημοσίευσης της προκήρυξης, εφόσον η προκήρυξη αυτή συ-

ντάχθηκε σύμφωνα με το παράρτημα XIV του Κανονισμού 1564/2005 της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό 1150/2009 της ίδιας Επιτροπής, όπως εκάστοτε ισχύει. Επίσης, δεν επιτρέπεται προσφυγή σε περίπτωση σύναψης συμφωνίας πλαισίου και εφαρμογής δυναμικού συστήματος αγορών, όταν παραβιάζονται οι υποχρεώσεις που προκύπτουν από τη δεύτερη περίπτωση του δεύτερου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 26 και τις παραγράφους 5 και 6 του άρθρου 27 του π.δ. 60/2007, αν η αναθέτουσα αρχή έχει αποστείλει την απόφαση ανάθεσης μαζί με συνοπτική έκθεση των λόγων της παρ. 2 του άρθρου 35 του π.δ. 60/2007 στους ενδιαφερόμενους προσφέροντες, αναφέροντας τις προθεσμίες αναστολής σύναψης της σύμβασης και εφαρμόσει δεκαήμερη τουλάχιστον προθεσμία αναστολής της σύναψης, από την επομένη της αποδεδειγμένης παραλαβής της απόφασης από τους ενδιαφερόμενους προσφέροντες.

8. Στις υποθέσεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται αναλογικά οι ρυθμίσεις του άρθρου 5. Η προθεσμία και η κατάθεση της αίτησης ασφαλιστικών μέτρων δεν έχει ανασταλτικό αποτέλεσμα. Η διαδικασία προσωρινής διαταγής εφαρμόζεται και στην περίπτωση αυτή. Αν η αίτηση γίνει δεκτή, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την αναστολή της περαιτέρω εκτέλεσης της σύμβασης.

Άρθρο 9 **Αξίωση αποζημίωσης**

1. Ο ενδιαφερόμενος, ο οποίος αποκλείσθηκε από τη συμμετοχή σε διαγωνισμό ή την ανάθεση σύμβασης του νόμου αυτού, κατά παράβαση κανόνα του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου, δικαιούται να αξιώσει από την αναθέτουσα αρχή αποζημίωση, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 197 και 198 Α.Κ.. Αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι θα του ανετίθετο η σύμβαση, αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η παράβαση, τότε δικαιούται αποζημίωση κατά τις γενικές διατάξεις. Κάθε διάταξη που αποκλείει ή περιορίζει την αξίωση αυτή δεν εφαρμόζεται.

2. Για την επιδίκαση της αποζημίωσης απαιτείται η προηγούμενη ακύρωση της παράνομης πράξης ή παράλειψης από το αρμόδιο δικαστήριο. Η προϋπόθεση αυτή δεν απαιτείται στην περίπτωση της παρ. 3 του άρθρου 7 και των παραγράφων 3 και 4 του άρθρου 8 του παρόντος ή όταν, εν γένει, δεν καθίσταται εφικτή η δικαστική κήρυξη της ακυρότητας για λόγους μη συνδεόμενους με παραλείψεις του ενδιαφερομένου.

Άρθρο 10 **Συνεργασία των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή**

1. Όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, θεωρώντας ότι έχει διαπραχθεί σοβαρή παράβαση των διατάξεων του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες ρυθμίζουν τη διαδικασία σύναψης συμβάσεων του νόμου αυτού, ζητεί την άρση αυτής, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου που παρέλαβε τη γνωστοποίηση διαβιβάζει μέσα σε είκοσι μία (21) ημέρες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα ακόλουθα στοιχεία :

- α) βεβαίωση ότι η παράβαση διορθώθηκε ή
- β) αιτιολογημένη απάντηση με την οποία εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια, ή

γ) γνωστοποίηση ότι η διαδικασία σύναψης της υπόψη σύμβασης έχει ανασταλεί είτε με πρωτοβουλία της αναθέτουσας αρχής είτε ύστερα από αίτηση ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5.

2. Η αναθέτουσα αρχή υποχρεούται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τότε που θα της ζητηθεί από την υπηρεσία του Υπουργείου που είναι αρμόδια να παράσχει τις πληροφορίες της προηγούμενης παραγράφου να αποστείλει σε αυτή κάθε σχετικό με την πιθανολογούμενη παράβαση στοιχείο.

3. Αν σύμφωνα με την παράγραφο 1β γνωστοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια λόγω εκκρεμούς δικαστικής προσφυγής, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου ενημερώνει την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για το αποτέλεσμα της δίκης, όταν αυτό γίνει γνωστό.

4. Αν σύμφωνα με την παράγραφο 1γ γνωστοποιηθεί ότι έχει χορηγηθεί αναστολή, η υπηρεσία του αρμόδιου Υπουργείου γνωστοποιεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την ανάκληση της αναστολής ή την έναρξη νέας διαδικασίας σύναψης σύμβασης που συνδέεται στο σύνολό της ή κατά ένα μέρος με την προηγούμενη διαδικασία. Η νέα αυτή γνωστοποίηση πρέπει να βεβαιώνει ότι η πιθανολογούμενη παράβαση έχει διορθωθεί ή να περιέχει αιτιολογημένη απάντηση και να εξηγεί για ποιο λόγο δεν έγινε καμία διορθωτική ενέργεια.

5. Οι υπηρεσίες των αρμόδιων Υπουργείων διαβιβάζουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή την 1η Μαΐου κάθε έτους πληροφοριακά στοιχεία σχετικά με τα ένδικα βοηθήματα παροχής δικαστικής προστασίας κατά τον παρόντα νόμο. Οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να διαβιβάζουν στο αρμόδιο Υπουργείο τα απαιτούμενα για την ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στοιχεία, τα οποία καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε συνεννόηση με τη Συμβουλευτική Επιτροπή για τις συμβάσεις του Δημοσίου.

6. Ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του παρόντος άρθρου, νοείται το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και το Υπουργείο Οικονομικών για τις συμβάσεις υπηρεσιών. Με απόφαση των παραπάνω Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται η κατά το παρόν άρθρο αρμοδιότητα συνεργασίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και για τους τρεις τομείς σε μία υπάρχουσα ή συνιστώμενη αρχή.

Άρθρο 11 **Μεταβατικές διατάξεις**

1. Οι διατάξεις για τη δικαιοδοσία και την καθ' ύλη αρμοδιότητα των δικαστηρίων αρχίζουν να εφαρμόζονται από την 16η Σεπτεμβρίου 2010.

2. Οι διατάξεις του παρόντος διέπουν τις διαφορές που αναφύονται από πράξεις ή παραλείψεις, οι οποίες εκδίδονται ή συντελούνται μετά την έναρξη ισχύος του.

Άρθρο 12 **Καταργούμενες διατάξεις**

Με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 13, από τη θέση σε ισχύ του παρόντος καταργούνται:

- α) ο ν. 2522/1997 (ΦΕΚ 178 Α'), και
- β) ο ν. 2854/2000 (ΦΕΚ 243 Α'), με εξαίρεση το άρθρο 6.

Άρθρο 13 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός και αν προβλέπεται διαφορετικά σε άλλες διατάξεις του.

Αθήνα, 25 Αυγούστου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ
Γ. Παπακωνσταντίνου	Λ. Κατσέλη
ΥΠΟΔΟΜΩΝ, ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ
Δ. Ρέππας	Χ. Καστανίδης

Αριθ. 126/15/2010

ΕΚΘΕΣΗ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων - Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, επανακαθορίζεται το πλαίσιο παροχής δικαστικής προστασίας, κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων και συγκεκριμένα: α) μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 με την οποία τροποποιήθηκαν προηγούμενες και β) εναρμονίζεται, αντίστοιχα, η υφιστάμενη εθνική νομοθεσία. Ειδικότερα:

1.α. Καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του υπό ψήφιση νόμου, στον οποίο υπάγονται και οι διαφορές που ανακύπτουν από τις διαδικασίες ανάθεσης συμφωνιών – πλαισίων, συμβάσεων παραχώρησης δημοσίων έργων και δυναμικών συστημάτων αγορών.

β. Επανακαθορίζονται τα είδη δικαστικής προστασίας, που παρέχονται κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρα 1 και 2)

2.α. Ορίζεται, εφεξής, ως αρμόδιο για την εκδίκαση ό-

λων των διαφορών του υπό ψήφιση νόμου, το διοικητικό εφετείο της έδρας της αναθέτουσας αρχής, με τριμελή σύνθεση, το οποίο δικάζει κατά τα ειδικότερα οριζόμενα και αποφαινεται αμετακλήτως.

β. Κατ' εξαίρεση, εκδικάζονται από το Συμβούλιο της Επικρατείας διαφορές που αφορούν συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων ή υπηρεσιών, συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ ή συμβάσεις με προϋπολογισμό μεγαλύτερο των 15.000.000 ευρώ, συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α.

(άρθρο 3)

3. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα σχετικά με τη δυνατότητα των ενδιαφερομένων να ασκήσουν προδικαστική προσφυγή ενώπιον της αναθέτουσας αρχής. Ειδικότερα προβλέπονται τα εξής:

α. Για την άσκηση της προαναφερόμενης προσφυγής παρέχεται προθεσμία δέκα (10) ημερών, αντί πέντε (5) ημερών που ισχύει, αφότου έλαβε πλήρη γνώση ο ενδιαφερόμενος της πράξης που βλάπτει τα συμφέροντά του, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

β. Ορίζεται προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, αντί δέκα (10) ημερών που ισχύει, από την άσκηση προδικαστικής προσφυγής, εντός της οποίας οφείλει να αποφανθεί η αναθέτουσα αρχή και καθορίζονται αναλυτικά οι ενέργειες της αρχής σε περίπτωση αποδοχής ή απόρριψης της προδικαστικής προσφυγής.

γ.ι) Παρέχεται στο δικαστήριο η δυνατότητα, με την απόφαση επί των ασφαλιστικών μέτρων, να επιβάλλει αυτεπαγγέλτως, στην αναθέτουσα αρχή, χρηματική κύρωση, που κυμαίνεται από 500 έως 5.000 ευρώ, εφόσον κρίνει ότι η παράλειψη αιτιολόγησης ή η καθυστερημένη αιτιολόγηση της απόρριψης, καθιστά ιδιαιτέρως δυσχερή την ουσιαστική παροχή έννομης προστασίας.

ii) Το σχετικό ποσό καταβάλλεται μία φορά για κάθε στάδιο του διαγωνισμού και περιέρχεται στον αιτούντα του οποίου η αίτηση εκδικάζεται πρώτη.

δ. Στις εν λόγω διαφορές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή εσωτερικών κανονισμών, που προβλέπουν την άσκηση διοικητικών προσφυγών κατά εκτελεστών πράξεων ή παραλείψεων της διαδικασίας διεξαγωγής δημοσίων διαγωνισμών. (άρθρο 4)

4. Επανακαθορίζονται τα θέματα που αφορούν στην άσκηση αίτησης ασφαλιστικών μέτρων κατά της ρητής ή σιωπηρής απόρριψης προδικαστικής προσφυγής. Ειδικότερα:

α.ι) Η κλήση της αναθέτουσας αρχής από τον αρμόδιο δικαστή γίνεται προ τριών ημερών (αντί εικοσιτεσσάρων ωρών που ισχύει), από την έκδοση της προσωρινής διαταγής, η οποία περιέχει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν έως την έκδοση της απόφασης.

ii) Στα εν λόγω μέτρα περιλαμβάνεται και η άρση απαγόρευσης σύναψης της σύμβασης.

iii) Ορίζονται οι λόγοι άρσης της προαναφερόμενης απαγόρευσης και προβλέπεται ο τρόπος ανάκλησης της προσωρινής διαταγής.

β. Στην περίπτωση που η αίτηση ασφαλιστικών μέτρων γίνει δεκτή, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να συμμορφωθεί προς το διατακτικό ή και το εν γένει περιεχόμενο της απόφασης και να ανακαλέσει ή να τροποποιήσει κατάλληλα τη διοικητική πράξη που προκάλεσε τη διαφορά ή, επί παράλειψης, να εκδώσει την οφειλόμενη ρητή πράξη.

(άρθρο 5)

5. Ορίζεται ότι, η υπογραφή σύμβασης από την αναθέ-

τους αρχή, κατά παράβαση των διατάξεων των άρθρων 4 και 5 του υπό ψήφιση νόμου, δεν αντιτάσσεται στον ενδιαφερόμενο ούτε κωλύει την παροχή της προσήκουσας έννομης προστασίας. (άρθρο 6)

6. Προβλέπεται ότι, αν ο ενδιαφερόμενος δεν άσκησε ή άσκησε ανεπιτυχώς την αίτηση ασφαλιστικών μέτρων και η σύμβαση υπογράφηκε και ολοκληρώθηκε η εκτέλεσή της πριν από τη συζήτηση του κύριου ένδικου βοηθήματος, η δίκη καταργείται ως άνευ αντικειμένου, εκτός αν ο αιτών αποδείξει ιδιαίτερο έννομο συμφέρον που δικαιολογεί τη συνέχιση της δίκης. (άρθρο 7)

7. Περιλαμβάνονται αναλυτικές ρυθμίσεις για την κήρυξη της ακυρότητας υπογραφείσας σύμβασης και καθορίζονται οι προϋποθέσεις, η σχετική διαδικασία και οι συνέπειες. Μεταξύ άλλων, προβλέπονται τα εξής:

α. Η κήρυξη της σύμβασης ως άκυρης έχει αποτέλεσμα την αναδρομική ακυρότητά της, οι δε αξιώσεις των μερών διέπονται από τις διατάξεις περί αδικαιολόγητου πλουτισμού. Στην περίπτωση που ο ανάδοχος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει την ακυρότητα της σύμβασης, δεν γεννάται αξίωση έναντι της Διοίκησης ή η αξίωσή του ικανοποιείται μόνο εν μέρει.

β. Σε συγκεκριμένες περιπτώσεις το δικαστήριο μπορεί να κηρύξει την ακυρότητα μόνο του ανεκτέλεστου μέρους της σύμβασης ή να περιορίσει τη διάρκειά της.

γ. Το δικαστήριο μπορεί να μην κηρύξει άκυρη τη σύμβαση όταν επιτακτικοί λόγοι δημόσιου συμφέροντος επιβάλλουν τη διατήρηση των αποτελεσμάτων της σύμβασης, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα.

δ. Ορίζονται οι περιπτώσεις, όπου το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει στην αναθέτουσα αρχή, πρόστιμο το οποίο περιέρχεται στον αιτούντα και δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης.

ε. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την άσκηση προσφυγής για την ακύρωση της σύμβασης. (άρθρο 8)

8.α. Παρέχεται το δικαίωμα αξίωσης αποζημίωσης, κατά τις γενικές διατάξεις, από την αναθέτουσα αρχή, αν ο ενδιαφερόμενος αποδείξει ότι, θα του ανατίθετο η σύμβαση, εάν δεν είχε εμφιλοχωρήσει παράβαση κανόνα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου.

β. Προβλέπεται ότι, μπορεί να επιδικασθεί αποζημίωση και χωρίς την προηγούμενη ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης από το αρμόδιο δικαστήριο, στην περίπτωση που δεν είναι δυνατή η αναγνώριση ακυρότητας για λόγους που δεν οφείλονται στον αιτούντα. (άρθρο 9)

9.α. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα συνεργασίας των ελληνικών αρχών με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για ζητήματα που αφορούν στον υπό ψήφιση νόμο.

β. Ορίζεται, ως αρμόδιο Υπουργείο, κατά την έννοια του υπό ψήφιση νόμου, το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για τις συμβάσεις δημοσίων έργων, το Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας για τις συμβάσεις κρατικών προμηθειών και το Υπουργείο Οικονομικών για τις συμβάσεις υπηρεσιών. (άρθρο 10)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις προκαλείται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων του δημόσιου τομέα εν γένει, ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

α) Επιβολή, από το αρμόδιο δικαστήριο, χρηματικής κύρωσης, σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, που κυμαίνεται από 500 έως 5.000 ευρώ (άρθρο 4 παρ. 5).

β) Επιβολή, από το αρμόδιο δικαστήριο, προστίμου, σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης (άρθρο 8 παρ. 5).

γ) Καταβολή αποζημίωσης, κατά τις γενικές διατάξεις, στον ενδιαφερόμενο εφόσον αποδείξει ότι, θα του ανατίθετο η σύμβαση αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει παράβαση κανόνα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου σχετικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. (άρθρο 9 παρ. 1)

Οι ανωτέρω δαπάνες εξαρτώνται από πραγματικά γεγονότα.

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2010

Η Γενική Διευθύντρια

Βιολέττα Καρακατσάνη – Κονίδα

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Δικαστική προστασία κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων - Εναρμόνιση της ελληνικής νομοθεσίας με την Οδηγία 89/665/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 21ης Ιουνίου 1989 (L 395) και την Οδηγία 92/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 25ης Φεβρουαρίου 1992 (L 76), όπως τροποποιήθηκαν με την Οδηγία 2007/66/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2007 (L 335)»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου προκαλείται, σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού των φορέων του δημόσιου τομέα εν γένει, ενδεχόμενη δαπάνη από τυχόν:

α) Επιβολή, από το αρμόδιο δικαστήριο, χρηματικής κύρωσης, σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, που κυμαίνεται από 500 έως 5.000 ευρώ (άρθρο 4 παρ. 5).

β) Επιβολή, από το αρμόδιο δικαστήριο, προστίμου, σε βάρος της αναθέτουσας αρχής, το ύψος του οποίου δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% του χρηματικού αντικειμένου της σύμβασης (άρθρο 8 παρ. 5).

γ) Καταβολή αποζημίωσης, κατά τις γενικές διατάξεις, στον ενδιαφερόμενο εφόσον αποδείξει ότι, θα του ανατίθετο η σύμβαση αν δεν είχε εμφιλοχωρήσει παράβαση κανόνα δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του εσωτερικού δικαίου σχετικά με τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων. (άρθρο 9 παρ. 1)

Οι ανωτέρω δαπάνες, οι οποίες εξαρτώνται από πραγματικά γεγονότα, εφόσον πραγματοποιούνται, θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού ή του προϋπολογισμού των οικείων φορέων του δημόσιου τομέα, κατά περίπτωση.

Αθήνα 5 Αυγούστου 2010

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Γ. Παπακωνσταντίνου

Χ. Καστανίδης

